

บทที่ 6

สรุป ปัญหาและข้อเสนอแนะ

สรุป

กะหล่ำปลีเป็นพืชผักที่มีคุณค่าทางอาหาร นอกจากใช้บริโภคเป็นผักสดเช่นเป็นผักลั้ม และผักแก้มอาหารที่มีรสจัดหลายประเภทแล้ว ยังสามารถนำมาประกอบอาหารประเภทแกงและ ผัดได้หลายชนิด ส่วนในด้านอุตสาหกรรมแปรรูป ได้ใช้กะหล่ำปลีในการทำผักแห้งและกะหล่ำตอง

ปัจจุบันนี้เกษตรกรได้นิยมใช้สารเคมีเพื่อกำจัดศัตรูพืชที่ทำลายกะหล่ำปลีอย่างกว้าง ขวาง และการใช้สารเคมีนั้นได้ใช้อย่างไม่ถูกต้อง บางครั้งใช้มากเกินไปจนความจำเป็นหรือใช้ใน ช่วงเวลาที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมกับศัตรูพืชซึ่งมีผลให้เกษตรกรต้องเพิ่มต้นทุนในการผลิตโดย ไม่จำเป็น และยังมีผลข้างเคียงในด้านความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ทั้งนี้เพราะสารพิษนั้นจะเข้าไป ละล่สมในเนื้อเยื่ออวัยวะของร่างกายที่ละเอียดอ่อนจนปริมาณของสารพิษเพิ่มขึ้นถึงจุดที่จะทำ ให้ระบบและวงจรต่าง ๆ ของร่างกายผิดปกติ นอกจากนี้มีสารพิษตกค้างในกะหล่ำปลียังก่อให้ เกิดปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการส่งผลผลิตไปขายยังต่างประเทศ การศึกษาต้นทุนและรายได้ ของการปลูกกะหล่ำปลีในจังหวัดเชียงใหม่ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ใช้ประกอบการพิจารณา การที่ จะส่งเสริมการปลูกกะหล่ำปลีอย่างถูกหลักวิชาการ เพื่อให้ปัญหาสารพิษตกค้างลดน้อยลงหรือหมด ล้นไป และส่งเสริมให้มีการลงทุนปลูกกะหล่ำปลีเพิ่มขึ้น

จากการศึกษาต้นทุน และรายได้ของการปลูกกะหล่ำปลีในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้จาก การสำรวจในเดือนพฤศจิกายน 2527 ถึงเมษายน 2528 สรุปได้ว่าเกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลี ในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการเพาะปลูก 2527/2528 (ตารางที่ 6 หน้า 50) มีต้นทุนการปลูก เฉลี่ยไร่ละ 4,321.94 บาท โดยประกอบด้วย ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยไร่ละ 4,270.06 บาท คิดเป็นร้อยละ 98.80 ของต้นทุนการปลูก และต้นทุนคงที่เฉลี่ยไร่ละ 51.88 บาท คิดเป็น ร้อยละ 1.20 ของต้นทุนการปลูก ทั้งนี้จะมีต้นทุนการปลูกกะหล่ำปลีเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.18 บาท โดยประกอบด้วยต้นทุนผันแปรเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.17 บาท และต้นทุนคงที่เฉลี่ยกิโลกรัมละ 0.01 บาท ผลผลิตของกะหล่ำปลีเฉลี่ยไร่ละ 3,665.50 กิโลกรัม จากการศึกษาในบทที่ 4

คือ ต้นทุนของการปลูกกะหล่ำปลีในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ค่าปุ๋ย เป็นปัจจัยต้นทุนที่สำคัญที่สุด ซึ่งเฉลี่ยไร่ละ 827.76 บาท (ตารางที่ 6 หน้า 50) และคิดเป็นร้อยละ 19.15 ของต้นทุนทั้งหมด โดยมีค่าแรงในการเก็บเกี่ยว ค่าแรงในการเตรียมดินใหม่แปลงปลูก ค่าภาชนะสำหรับบรรจุผลผลิต และค่าเมล็ดพันธุ์สดเป็นปัจจัยต้นทุนอันดับที่ 2-5 ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 11.20 9.86 9.13 และ 8.89 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ

รายได้จากการปลูกกะหล่ำปลีในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการเพาะปลูก 2527/2528 (ตารางที่ 10 ในภาคผนวก) เฉลี่ยไร่ละ 6,231.35 บาท ราคาขายกะหล่ำปลี เฉลี่ย กิโลกรัมละ 1.70 บาท จากการสำรวจพบว่าราคาขายกะหล่ำปลีเฉลี่ยต่อกิโลกรัม จะขึ้นอยู่กับช่องทางการจำหน่าย กล่าวคือ ราคาขายต่อกิโลกรัมตามวิธีขายผ่านพ่อค้าคนกลางซึ่งมาซื้อถึงส่วน เฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.67 บาท¹ โดยมีราคาขายต่ำสุดถึงกิโลกรัมละ 50 สตางค์ และสูงที่สุดกิโลกรัมละ 4.00 บาท แต่ราคาขายต่อกิโลกรัมตามวิธีที่เกษตรกรนำไปขายเองที่ตลาดจะเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.43 บาท² โดยมีราคาขายต่ำสุดกิโลกรัมละ 1.20 บาท และสูงที่สุดกิโลกรัมละ 2.00 บาท การที่เกษตรกรใช้ช่องทางการจำหน่ายโดยวิธีนำกะหล่ำปลีไปขายเองที่ตลาด เนื่องจากการคมนาคมระหว่างส่วนผักไปถึงตลาดในเมืองเชียงใหม่สะดวก และที่สำคัญคือเกษตรกรต้องการขายกะหล่ำปลีให้ได้ราคาสูงกว่าวิธีที่ขายผ่านพ่อค้าคนกลางซึ่งมาซื้อถึงส่วน และขอบกตราขายยให้ต่ำ บางครั้งเกษตรกรที่ใช้วิธีขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ต้องยอมขายกะหล่ำปลีทิ้ง ๆ ที่ขาดทุน เพราะในช่วงเวลาที่ขาย ระดับราคาของกะหล่ำปลีลดลง อีกทั้งอายุของกะหล่ำปลีแก่พอเหมาะซึ่งต้องเก็บเกี่ยวทันที ถ้าเกษตรกรจะยืดอายุของผลผลิตให้นานออกไป เพื่อรอให้ระดับราคาสูงขึ้น ผลที่ตามมาคือ หัวกะหล่ำปลีอาจปรแตกได้ ซึ่งจะทำให้คุณภาพต่ำลง ราคาจะต่ำลงด้วยหรือไม่สามารถขายผลผลิตได้เลย สำหรับราคาขายตามวิธีที่เกษตรกรนำไปขายเองที่ตลาดนั้น จะขึ้นอยู่กับคุณภาพและภาวะตลาดของกะหล่ำปลี ณ ช่วงเวลาที่ขาย

¹ คำนวณจาก ผลรวมของราคาขายเฉลี่ยต่อกิโลกรัมจำนวน 56 ราย
จำนวนเจ้าของส่วนที่ขายผลผลิตผ่านพ่อค้าคนกลาง (56 ราย)

² คำนวณจาก ผลรวมของราคาเฉลี่ยต่อกิโลกรัมจำนวน 4 ราย
จำนวนเจ้าของส่วนที่นำผลผลิตไปขายเองที่ตลาด (4 ราย)

สำหรับผลตอบแทนจากการปลูกกะหล่ำปลีในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการเพาะปลูก 2527/2528 (ตารางที่ 10 หน้า 79) มีรายละเอียดดังนี้

ผลของการวิเคราะห์รายได้-ค่าใช้จ่ายในแง่การจ่ายเงินของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมีกำไรที่เป็นตัวเงินร้อยละ 56.89 ของรายได้อ¹ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ปลูกกะหล่ำปลีในจังหวัดเชียงใหม่ จะมีรายได้น้อย จึงนิยมใช้แรงงานตนเองในครอบครัว มากกว่าการจ้างแรงงานจากภายนอก เกษตรกรจึงเสียค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นตัวเงินน้อย จึงทำให้มีกำไรที่เป็นตัวเงินมาก

ผลของการวิเคราะห์ในเชิงเศรษฐกิจพบว่า อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการปลูก และอัตราร้อยละของกำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการปลูกเฉลี่ยร้อยละ 44.18% และ 45.38%ตามลำดับ (ตารางที่ 10 หน้า 79) โดยที่ผลต่างระหว่างกำไรส่วนเกินกับกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.20 % ของต้นทุนการปลูก ซึ่งเท่ากับต้นทุนคงที่เฉลี่ยร้อยละ 1.20 % ของต้นทุนการปลูก (ตารางที่ 6 หน้า 50) หมายความว่าในการปลูกกะหล่ำปลีที่จังหวัดเชียงใหม่ นั้น ถ้าเกษตรกรมีต้นทุนการปลูก 100 บาท จะมีกำไรส่วนเกิน 45.38 บาท ซึ่งเป็นจำนวนเพียงพอที่จะชดเชยต้นทุนคงที่จำนวน 1.20 บาท และส่วนที่เหลือจะเป็นกำไรสุทธิจำนวน 44.18 บาท

ผลของการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากค่าขาย พบว่า อัตราผลตอบแทนต่อค่าขายเฉลี่ยร้อยละ 30.64%

สำหรับการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของการปลูกกะหล่ำปลีในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการเพาะปลูก 2527/2528 พบว่า ปริมาณผลผลิต จุดคุ้มทุนเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 97.89 กิโลกรัม เมื่อเทียบกับปริมาณกะหล่ำปลีที่เก็บเกี่ยวและขายได้ต่อไร่ ซึ่งเท่ากับ 3,665.50 กิโลกรัม (ตารางที่ 11 หน้า 81) ปรากฏว่าปริมาณกะหล่ำปลีเฉลี่ยต่อไร่ที่เกษตรกรสามารถผลิตได้

$$^1 \text{คำนวณจาก } \frac{\text{กำไรที่เป็นตัวเงิน}}{\text{รายได้ทั้งหมด}} \times 100 = \frac{3,544.84}{6,231.35} \times 100$$

เกินกว่าปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนเท่ากับ 3,567.61 กิโลกรัมต่อไร่¹ หมายความว่า ถ้าเกษตรกรสามารถขายกะหล่ำปลีได้เฉลี่ยไร่ละ 97.89 กิโลกรัม จะไม่มีกำไรหรือขาดทุน เพราะกำไรส่วนเกินที่เกิดขึ้นมีจำนวนพอเพียงที่ไปชดเชยต้นทุนคงที่ไว้พอดี ในที่นี้เกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลีในจังหวัดเชียงใหม่สามารถขายกะหล่ำปลีได้ เกินกว่าปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนเท่ากับ 3,567.71 กิโลกรัมต่อไร่ แสดงว่าเกษตรกรมีผลกำไร เนื่องจากกำไรส่วนเกินที่เกิดขึ้นจากการขายซึ่งเกินจากจุดคุ้มทุนนั้นเป็นกำไรส่วนเกินที่เหลือหลังจากชดเชยต้นทุนคงที่ทั้งหมด

ในทำนองเดียวกัน ราคาต่อกิโลกรัม ณ จุดคุ้มทุนของการปลูกกะหล่ำปลี ปีการเพาะปลูก 2527/2528 ในจังหวัดเชียงใหม่เท่ากับ 1.18 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับราคาขายกะหล่ำปลีต่อกิโลกรัมในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเท่ากับ 1.70 บาทต่อกิโลกรัม (ตารางที่ 11 หน้า 81) ปรากฏว่าราคาขายกะหล่ำปลีต่อกิโลกรัมจะสูงกว่าราคาต่อกิโลกรัม ณ จุดคุ้มทุนเท่ากับ 0.52 บาทต่อกิโลกรัม หมายความว่า เกษตรกรมีผลกำไรเกิดขึ้น เนื่องจากกำไรส่วนเกินที่เกิดขึ้นจากเกษตรกรสามารถขายกะหล่ำปลีได้ราคาสูงกว่าราคาต่อกิโลกรัม ณ จุดคุ้มทุนนั้น เป็นกำไรส่วนเกินที่เหลือหลังจากชดเชยต้นทุนคงที่ทั้งหมด

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาต้นทุนและรายได้ของการปลูกกะหล่ำปลีในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลี ประสบปัญหาดังนี้

¹ คำนวณจาก ผลต่างระหว่างปริมาณกะหล่ำปลีที่เก็บเกี่ยวและขายได้ต่อไร่ และปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนเฉลี่ยต่อไร่
3,665.50-97.89 กิโลกรัมต่อไร่

1. ปัญหาด้านการผลิต แบ่งออกได้เป็น เรื่องต่าง ๆ คือ

1.1 ดิน กะหล่ำปลีสามารถทนทานต่อดินที่เป็นกรดได้เล็กน้อย ดินบางแห่งอยู่ในสภาวะความเป็นกรดสูง จะทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ได้ง่าย เกษตรกรไม่สามารถทราบได้เลยว่า ดินที่ใช้ปลูกกะหล่ำปลีนั้น อยู่ในสภาพที่เหมาะสมหรือไม่ จะทราบก็ต่อเมื่อเกิดความเสียหายแก่กะหล่ำปลีแล้วเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะแนะนำวิธีทดสอบอย่างง่าย ๆ ให้เกษตรกรทราบถึงสภาพดินที่ใช้ปลูกกะหล่ำปลี เมื่อทราบว่าดินไม่อยู่ในสภาพความเป็นกลาง จะได้แนะนำให้มีการปรับสภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูกกะหล่ำปลีก่อนจะเกิดความเสียหายหรือจัดให้มีหน่วยงานสำหรับวิเคราะห์ดินให้เกษตรกรในแต่ละท้องที่ที่มีการปลูกกะหล่ำปลี เพื่อให้ทราบว่าดินที่ใช้ปลูกกะหล่ำปลีนั้นมีธาตุอะไรบ้างมากน้อยเพียงใด ยังขาดธาตุอะไรบ้าง เพื่อส่งเสริมให้มีผลผลิตสูง ให้มีคุณภาพเป็นที่พอใจของตลาด คือ มีความสามารถเก็บรักษาได้นาน รวมทั้งมีความต้านทานโรคและแมลง

1.2 น้ำ เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเพาะปลูกกะหล่ำปลีโดยอาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติ บางครั้งปริมาณน้ำไม่เพียงพอ เกษตรกรจึงดึงน้ำกะหล่ำปลีในครั้งนั้น ๆ และรอให้ปริมาณน้ำในที่ยังไว้มีมากพอจึงให้น้ำในวันต่อ ๆ ไป การปฏิบัติเช่นนี้สิ่งทำให้ระยะเวลาในการให้น้ำแต่ละครั้งไม่สม่ำเสมอและกะหล่ำปลีไม่ได้รับน้ำอย่างเพียงพอ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กะหล่ำปลีไม่สมบูรณ์เต็มที่ นอกจากนั้นเกษตรกร จะนิยมให้น้ำโดยวิธีชักน้ำแล้วล่าตไปทั่ว ๆ แปลง การที่พืชได้รับน้ำไม่สม่ำเสมอและขาดน้ำในช่วงเวลาที่ต้องการ ทำให้ไม่สามารถดึงอาหารจากดินมาใช้ได้เต็มที่ อาจทำให้แสดงอาการผิดปกติหรือเป็นโรคได้ง่าย

ข้อเสนอแนะ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรแนะนำหรือเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการให้น้ำ ปริมาณน้ำที่พืชต้องการใช้ในแต่ละช่วงระยะเวลาเจริญเติบโตของพืช เพื่อให้เกษตรกรสามารถให้น้ำแก่พืชได้อย่างถูกต้อง

- รัฐบาลควรมีการส่งเสริมให้มีการขุดคลองส่งน้ำเพิ่มมากขึ้น

ขึ้น เพื่อให้มีน้ำใช้ตลอดฤดูกาลเพาะปลูก

1.3 ปุ๋ย เกษตรกรจะใช้ปุ๋ยเคมีต่าง ๆ กันตั้งแต่ 5-7 สูตร และมักใส่ปุ๋ยในปริมาณมากเกินไปจนความจำเป็น ใส่บ่อยครั้งเกินไป และชนิดของปุ๋ยไม่ตรงกับความต้องการของกะหล่ำปลี อีกทั้งปุ๋ยเคมีมีราคาแพง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ซึ่งจากการสำรวจพบว่าค่าปุ๋ยเป็นปัจจัยต้นทุนที่สำคัญที่สุดของการปลูกกะหล่ำปลีในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการเพาะปลูก 2527/2528

ข้อเสนอแนะ - การที่เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีให้ได้ถูกต้องและเหมาะสมกับกะหล่ำปลีนั้น ควรพิจารณาความอุดมสมบูรณ์ของดินประกอบด้วย เช่น ถ้าดินใช้ปลูกกะหล่ำปลีเป็นดินเหนียว ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ลงไปผสมคลุกเคล้ากับดินก่อนปลูก เพราะจะช่วยปรับปรุงคุณสมบัติของดินให้ร่วนซุย ทำให้การระบายน้ำ ถ่ายเทอากาศและดูดซึมน้ำทำได้ดียิ่งขึ้น อันตรายที่เกิดจากความเข้มข้นของปุ๋ยเคมีที่สะสมอยู่ในดินในระยะแล้งหรือดินแห้งจะน้อยลง ทำให้การสูญเสียปุ๋ยเคมีโดยเปล่าประโยชน์ลดลง และลดปริมาณปุ๋ยเคมีที่ควรจะใช้ให้น้อยลงด้วย แต่อาจกล่าวได้กว้าง ๆ ว่าปริมาณสัดส่วนของปุ๋ยที่ใช้กับกะหล่ำปลี ควรมี N (ไนโตรเจน) 1.5-2 ส่วน P_2O_5 (ฟอสฟอรัส) 1 ส่วน และ K_2O_5 (โปแตสเซียม) 1.5-2 ส่วน เช่น ปุ๋ยสูตร 13-13-21 หรือ 14-14-21 อัตรา 100-150 ก.ก.ต่อไร่ ควบคู่กับปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟตหรือยูเรีย เพื่อให้ธาตุ N (ไนโตรเจน) เพิ่ม โดยใส่ปุ๋ยยูเรีย ประมาณ 20-25 ก.ก.ต่อไร่

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการเผยแพร่ความรู้เรื่องธาตุอาหารหรือปุ๋ยที่กะหล่ำปลีต้องการให้เกษตรกรได้ทราบและปรับปรุงการใส่ปุ๋ยให้ถูกต้องและเท่าที่จำเป็น

1.4 สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับโรคพืชต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับกะหล่ำปลี รวมทั้งขาดความรู้ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชให้ถูกต้องและถูกวิธี โรคพืชและแมลงศัตรูพืชที่เกิดขึ้นจึงมีโอกาสติดต่อสู่สารเคมีได้ง่าย เกษตรกรจึงใช้สารเคมีชนิดเดิมโดยเพิ่มความเข้มข้นหรือใช้สารเคมีหลาย ๆ ชนิดไปพร้อม ๆ กัน อีกทั้งสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีราคาแพง ทำให้ต้นทุนการปลูกสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับศัตรูพืชที่เกิดขึ้นกับกะหล่ำปลี เพื่อหาวิธีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เช่น มีการใช้สารเคมีที่ถูกต้องตรงกับโรคพืชและแมลงศัตรูพืชที่เกิดขึ้น รู้จักใช้สารเคมีในอัตราที่ถูกต้องในช่วงเวลาที่เหมาะสม และรู้จักระยะเวลาที่ปลอดภัยหลังใช้สารเคมีจนถึงเวลาก่อนการ

เก็บเกี่ยว การให้ความรู้ต่าง ๆ แก่เกษตรกร จะกระทำโดยจัดให้มีการอบรมผู้นำกลุ่มเกษตรกร หรือผ่านทางเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของรัฐเพื่อถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวให้เกษตรกรต่อไป และควรมีการสำรวจให้เห็นจริง เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่รับถ่ายทอดวิธีการปลูกกะหล่ำปลีและอื่น ๆ จากบรรพบุรุษ และถือว่าตนเองมีประสบการณ์การปลูกมานาน จึงใช้เวลาานานกว่าจะยอมรับวิธีการใหม่ ๆ

1.5 เมล็ดพันธุ์ เกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์ในการปลูกกะหล่ำปลีมากเกินความจำเป็น ทำให้ต้นทุนการปลูกสูงขึ้น และเสียเวลาในการดูแลรักษา และเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคเน่าคอดิน เพราะต้นกล้ากะหล่ำปลีขึ้นแน่นทึบ อับลม และเปียดกันมากในแปลงเพาะกล้า นอกจากนี้ในบางท้องถิ่นเมล็ดพันธุ์จะมีราคาแพงกว่าปกติ เนื่องจากเกษตรกรซื้อเมล็ดพันธุ์โดยผ่านพ่อค้าคนกลาง แต่มีพ่อค้าคนกลางบางรายนำเมล็ดพันธุ์เก่าจำหน่ายให้เกษตรกร เนื่องจากไม่ได้ระบุวันเดือน ปีที่บรรจุลงในกระป๋องทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการงอกของต้นกล้าหรือคุณภาพของกะหล่ำปลีที่ผลิตได้

ข้อเสนอแนะ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่เกษตรควรแนะนำหรือเผยแพร่เกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ของกะหล่ำปลีและปริมาณของ เมล็ดพันธุ์กะหล่ำปลีที่เหมาะสมในการเพาะกล้าเฉลี่ยต่อไร่ แก่เกษตรกรเพื่อปรับปรุงการใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่ถูกต้อง

- รัฐบาลควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาช่วยควบคุมดูแลการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์โดยผ่านกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลี เพื่อมิให้คนบางกลุ่มแสวงหาผลประโยชน์

2. ปัญหาเกี่ยวกับเงินทุน เกษตรกรบางรายประสบการขาดแคลนเงินทุน จำเป็นต้องหาเงินทุนจากแหล่งเงินกู้โดยกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกู้จากพ่อค้าในท้องถิ่นโดยจะต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 16.5-17 ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (14%ต่อปี)

ข้อเสนอแนะ - ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรควรขยายบริการให้เกษตรกรอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกษตรกรกู้เงินแทนการกู้จากพ่อค้าในท้องถิ่น และเพื่อลดดอกเบี้ยจ่ายลง เนื่องจาก อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและ

สหกรณ์การเกษตร ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของพ่อค้าในท้องถิ่นถึง 2.5-3 % ต่อปี อีกทั้งควรกู้เงินในระยะสั้นที่สุดเพื่อลดดอกเบี้ยจ่ายลง เช่น ควรรับเงินกู้เมื่อถึงฤดูกาลที่จะต้องซื้อปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ไม่ใช่รับเงินกู้อ่อนล่วงหน้าเป็นเวลาหลายเดือน เป็นต้น

3. ปัญหาเกี่ยวกับการจำหน่าย เกษตรกรส่วนมากประสบปัญหาในการขายกะหล่ำปลี ดังนี้

3.1 ราคากะหล่ำปลีไม่แน่นอน ราคากะหล่ำปลีขึ้นลงอย่างรวดเร็วและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เนื่องจากราคาของกะหล่ำปลีขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตที่เข้าสู่ตลาด ประกอบกับความต้องการผลิตผลของผู้บริโภคในขณะนั้นเป็นสำคัญ นอกจากนี้ราคากะหล่ำปลีที่เกษตรกรได้รับค่อนข้างคงที่หรือมีเสถียรภาพมากกว่าราคาขายส่งและขายปลีกในตลาดกรุงเทพฯ โดยที่ราคาขายปลีกจะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกันกับราคาขายส่ง และราคาของกะหล่ำปลีมีความเคลื่อนไหวมากตามฤดูกาล เช่น ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน เป็นช่วงที่กะหล่ำปลีออกสู่ตลาดมาก ราคากะหล่ำปลีจะตกต่ำมาก แต่ช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน ราคากะหล่ำปลีจะสูงขึ้นเพราะเป็นช่วงที่กะหล่ำปลีมีน้อย

ข้อเสนอแนะ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ ควรศึกษาและคาดคะเนปริมาณความต้องการกะหล่ำปลี เพื่อประโยชน์ในการวางแผนปริมาณการปลูกกะหล่ำปลีให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ ควรมีการควบคุมปริมาณการปลูกกะหล่ำปลีโดยผ่านกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบหนึ่ง เนื่องจาก การควบคุมดังกล่าวเป็นวิธีที่สามารถลดความแตกต่างของราคาซึ่งตลอดเวลาที่ผ่านมา ราคาของกะหล่ำปลีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก

3.2 การจำหน่ายกะหล่ำปลีผ่านพ่อค้าคนกลาง เมื่อพ่อค้าคนกลางที่มาซื้อกะหล่ำปลีถึงส่วนแล้วจึงมารับซื้อต่อเกษตรกรในราคาสูงหรือต่ำไม่ว่าจะเป็นเท่าใด เกษตรกรไม่มีอำนาจต่อรองราคาได้เลย จำต้องยอมรับราคาที่พ่อค้าคนกลางตั้งมานั้น

ข้อเสนอแนะ - เกษตรกรควรตั้งหัวหน้ากลุ่มขึ้น เพื่อเป็นแกนกลางในการต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางในกรณีเห็นว่าราคาที่รับซื้อต่ำเกินไป อีกทั้งควรมีการติดต่อกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลี เพื่อแจ้งให้เกษตรกรทราบถึงการเคลื่อนไหวระดับราคาของกะหล่ำปลี

- กระทรวงพาณิชย์ ควรจัดตั้งตลาดขายส่งกะหล่ำปลีเพิ่มขึ้น โดยพิจารณาให้อยู่ใกล้กับแหล่งผลิตและแหล่งชุมชน ในขณะเดียวกันก็มีการคมนาคม

ที่สะดวก แต่ต้องมีมาตรการที่ทำให้เกษตรกรหรือตัวแทนที่แท้จริงของเกษตรกร เป็นผู้จำหน่าย
กะหล่ำปลี และต้องไม่ให้มีพ่อค้าคนกลางที่เคยประกอบธุรกิจอยู่แล้ว เข้ามาจับบทบาทในตลาด
เหล่านี้อีก

4. ปัญหาด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลียังขาดความ
รู้ในด้านการป้องกันและกำจัดโรคและแมลงที่ถูกต้องอยู่มาก เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ จะไป
ขอความรู้จากร้านค้าหรือสอบถามกันเอง แทนที่จะไปปรึกษาเจ้าหน้าที่เกษตร จึงทำให้ได้ข้อมูล
ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และทำให้ต้นทุนการปลูกกะหล่ำปลีสูงขึ้นโดยไม่จำเป็น จากการ
สำรวจพบว่า เกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลีในเขตตอนเหนือของจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้สารเคมีกำจัด
ศัตรูพืชในปริมาณที่สูงมาก แม้ว่าเป็นการปลูกในฤดูกาลหรือฤดูหนาว ซึ่งจะมีโรคและศัตรูพืชน้อย
กว่าการปลูกนอกฤดูกาล การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในอัตราที่สูงเกินไป อาจมีผลกระทบทำให้
สิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำ สภาพดิน ตัวเกษตรกร เป็นต้น ผิดปกติ เกิดอันตรายแก่สิ่งมีชีวิตในบริเวณ
ใกล้เคียง และสารเคมี อาจมีพิษตกค้างในกะหล่ำปลีถึงระดับที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดอันตรายขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ - ในการแก้ปัญหาด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช อาจ
แบ่งเป็น 2 กรณีคือ

1. การพัฒนาเทคโนโลยีด้านป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การพัฒนาเทคโนโลยีด้าน
ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เป็นการพัฒนารายการต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะลดการใช้
สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีอันตรายร้ายแรง และมีพิษตกค้างอยู่ในกะหล่ำปลีได้นาน การที่จะ
ดำเนินการให้บรรลุผลดังกล่าว จะต้องอาศัยหลักการผสมผสาน วิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม
ดังนี้

1.1 วิธีการเขตกรรม¹ เนื่องจากการปลูกกะหล่ำปลีในพื้นที่เดิมเกินกว่า
5 ปี ทำให้เป็นแหล่งสะสมโรคที่จะเกิดกับกะหล่ำปลีในฤดูกาลปลูกใหม่ได้ง่าย ดังนั้นหากเป็น
ไปได้ ควรมีการปลูกกะหล่ำปลีสลับพื้นที่เดิมกับพื้นที่ใหม่ จะเป็นการลดการสะสมของโรคในดิน
และลดการเสี่ยงต่อการขาดทุนของเกษตรกรด้วย

¹วิธีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช โดยการไถพรวน ตากดิน กำจัดวัชพืช เพื่อทำลาย
แหล่งสะสมของศัตรูพืช รวมทั้งการตัดแปลงระบบปลูกและฤดูปลูก เช่น ไม้ปลูกผักชนิดเดียวกัน
หมดในแปลงใหญ่

1.2 วิธีวิธี¹ รัฐบาลควรแนะนำ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาการ ไข่และผลิตเชื้อจุลินทรีย์บางชนิดเช่น ไข่เชื้อไวรัสชนิด Nuclear Polyhedrosis Virus กำจัดหนอนคืบ และเชื้อแบคทีเรีย ชนิด Bacillus Thuringiensis กำจัดหนอนในฝัก จากที่ผ่านมาเกษตรกรสนใจการไข่เชื้อจุลินทรีย์ แต่มีปัญหาเรื่องการผลิตเอง ดังนั้นรัฐบาล ควรให้คำแนะนำเกษตรกรที่ยังไม่มีประสบการณ์ ในการไข่เชื้อจุลินทรีย์ให้ได้ผล และติดตาม คุณภาพมาตรฐานของสารพวกนี้ที่วางขาย

1.3 เกษตรกรควรศึกษาเทคนิคการใช้เครื่องมือพ่นสาร เคมีกำจัดศัตรูพืช เพื่อหาวิธีการการพ่นกระจายและลดปริมาณสารพิษตกค้าง ตลอดจนลดอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานด้วย การพ่นสาร เคมีไม่ถูกวิธีมีผลทางอ้อมที่ทำให้ต้นทุนการปลูกสูง

1.4 รัฐบาลควรพัฒนาวิธีการคาดคะเนการระบาด เช่น การใช้ล่อเพศล่อ (pheromone) กับหนอนกระทู้หอม หนอนใยผัก และหนอนคืบกะหล่ำ เพื่อจะให้เกษตรกรได้ เตรียมการ เลือกล่อล่อสาร เคมีกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า

1.5 รัฐบาลควรศึกษาเพื่อกำหนดค่าปลอดภัย (tolerance)² ของสารเคมี กำจัดศัตรูพืชในกะหล่ำปลี ค่าปลอดภัยจะต้อง เป็นที่ยอมรับในแง่ปฏิบัติว่า ถ้าได้ปฏิบัติแล้ว จะได้ ผลผลิตที่มีคุณภาพตามตลาดต้องการ ผลจากค่าปลอดภัยจะช่วยกำหนดช่วง เวลาางตพ่นสารเคมี กำจัดศัตรูพืชก่อนการเก็บเกี่ยวได้อย่างถูกต้อง

2. การป้องกันอันตรายจากสารพิษตกค้าง รัฐบาลควรมีมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกัน อันตรายจากสารพิษตกค้างดังนี้

2.1 การออกกฎหมายเพื่อกำหนดค่าปลอดภัย² ของกะหล่ำปลีอย่างถูกต้องและ เหมาะสม โดยให้ผู้ผลิต ผู้จำหน่ายระดับต่าง ๆ ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และสดเจ้าหน้าที่เกษตร คอยตรวจสอบคุณภาพกะหล่ำปลี ซึ่งอาจมีสารพิษตกค้างในระดับที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

¹วิธีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช โดยนำศัตรูธรรมชาติ และเชื้อจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิด โรคของแมลงศัตรูพืชมาผลิตและขยายเพิ่มปริมาณให้มากขึ้น เพื่อให้พอเพียงแก่การนำไปกำจัด และควบคุมแมลงศัตรูพืช

²ค่าปลอดภัย หมายถึง ปริมาณสูงสุดของสารพิษตกค้างในผลิตผลการ เกษตรที่ใช้เป็นอาหาร

2.2 ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ควรหาสื่อแนะนำเพื่อแก้ไขขั้นต้น สำหรับผู้ป่วยที่เกิดจากสารพิษตกค้างของกะหล่ำปลี

2.3 การควบคุมผลจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ควรจัดทำอย่างรอบคอบ ทั้ง ประโยชน์ วิธีใช้ที่ได้ผลและปลอดภัย ตลอดจนวิธีการกำจัด สารเคมีกำจัดศัตรูพืชชนิดใดที่ พบว่าไม่เหมาะสมกับพืชผักรวมทั้งกะหล่ำปลี จะไม่มีข้อความในสลาก

2.4 แนะนำให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชให้เหลือน้อยลง เท่าที่จำเป็น โดยใช้วิธีการป้องกันและกำจัดอื่น ๆ ไปใช้ทดแทนสารเคมีหรือใช้วิธีผสมผสาน เช่น การสร้างระบบการปลูกพืชเพื่อเลี่ยงการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช

ดังนั้นถ้าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว ข้างต้น ปัญหาที่เกิดขึ้นจะหมดไป ในอนาคตกะหล่ำปลีจะเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญชนิดหนึ่ง ซึ่งจะ เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย